

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตร วิชาการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ จำนวน 35 ชั่วโมง
ด้านกลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ความเป็นมา

ตามนโยบายสำนักงาน กศน. ภารกิจต่อเนื่อง 1 ด้านการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ ข้อ 1.3 การศึกษาต่อเนื่อง
1) จัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ อย่างมี
คุณภาพ ทั้งถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง และมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งใน
ระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่
ประชาชนและประเทศชาติ

การจักสานจากไม้ไผ่มีทำกันมาตั้งแต่สมัยปู่ ย่า ตา ยาย โดยอาศัยไม้ไผ่ที่ขึ้นอยู่ทั่วไปในป่าเมื่อไทยซึ่งมีอยู่
ประมาณ 100 ชนิด แต่ที่นิยมนำมาจักสานกัน ได้แก่ ไม้ไผ่ใหญ่ ที่คนนิยมนำมาปลูกไว้รอบๆ หมู่บ้านเพื่อใช้หน่อเป็น
อาหารและใช้ลำต้นมาตัดแปลงทำเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นภายในครอบครัว เช่น ตะกร้า พัด กระด้ง พัด ลอบ ไซ
กระติบข้าว หวด เป็นต้น เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นในสมัยก่อนนิยมทำใช้กันเองภายในครอบครัวตามความ
จำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและการจักสานแต่ละอย่างมีกรรมวิธีที่แตกต่างกันยากบ้างง่ายบ้าง ดังนั้นแต่ละคนจึงมีความถนัด
ในการทำไม่เหมือนกัน จึงได้เกิดมีการผลิตเพื่อแลกเปลี่ยนกันขึ้นพอมาช่วงหลัง ๆ ไม้ไผ่หายากขึ้น และคนมีงานอื่นทำที่มี
รายได้ดีกว่าก็หันไปทำงานอย่างอื่นแทนจึงยังคงเหลืออยู่เพียงบางคนหรือบางกลุ่มเท่านั้นที่มีความถนัดทางจักสานเป็น
พิเศษหันมาขายต่ออาชีพทางจักสานเป็นอาชีพหลัก บางคนก็ยึดเป็นอาชีพรองจากการทำไร่ ทำนา โดยอาศัยทำในเวลาว่าง
ตอนเย็นหรือกลางคืนที่กลับจากไร่นาแล้ว เพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัวอีกทางหนึ่ง การจักสานจากไม้ไผ่นั้นสามารถ
นำมาตัดแปลงทำเครื่องใช้ได้หลายอย่างดังที่กล่าวมาแล้ว สาเหตุสำคัญที่นิยมนำเอาไม้ไผ่ไปมาจักสานก็เพราะว่าไม้ไผ่หาง่าย
ไม้แปรรูปได้ง่ายนำมามีความเหนียวสามารถจักเหลา แต่ง ได้หลายขนาดง่ายแก่การตัดแต่งงานต่อการนำมาประกอบกันเป็น
รูปทรงตามที่ต้องการ

จากความเป็นมาดังกล่าว กศน.ไผ่ท่าโพ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร จึงได้นำภูมิปัญญาการจักสานไม้ไผ่
มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อเรียนรู้และฝึกทักษะอาชีพสามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชน ซึ่งเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่ม
รายได้และลดรายจ่ายให้แก่ครอบครัว และเป็นการนำทรัพยากรในพื้นที่มาใช้ประโยชน์

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎี
ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรม
จริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ
และการศึกษาดูงาน
3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ

4. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดทำศิลปะงานจักสาน
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาชีพการจักสานไม้ไผ่
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงการเป็นผู้ประกอบการที่ดี
4. มีทักษะในการคำนวณต้นทุนกำไรในการประกอบอาชีพ
5. มีความตระหนักเห็นคุณค่าความสำคัญของการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์
6. สามารถนำสินค้าไปจำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์ได้

เป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 35 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร วิชาการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ จำนวน 35 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	1.1 เพื่อให้ผู้เรียนอบรมมีความรู้ทักษะและมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ 1.2 สามารถใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการทำได้อย่างปลอดภัย 1.3 สามารถจักสานได้อย่างถูกวิธีใน	1.1 ความสำคัญในการเลือกประกอบอาชีพ 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพธุรกิจจากการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ 1.3 การทำผลิตภัณฑ์จากการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ 1.4 ทิศทางในการเลือกประกอบอาชีพการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	1.1 วิทยากรอธิบายในการเลือกช่องทางอาชีพในการทำจากการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ 1.2 วิทยากรอธิบายในธุรกิจในตัวผลิตภัณฑ์สามารถสร้างรายได้ 1.3 วิทยากรอธิบายการเรียนรู้เบื้องต้น 1.4 บอกการพัฒนาสู่แนวทางเพิ่มทักษะได้อย่างถูกวิธี	30 นาที	1 ชม.

		รูปแบบต่างๆ 1.4 ตลอดจนสามารถ เก็บบำรุงรักษาได้ อย่างถูกวิธี				
2.	2. ทักษะ การ ประกอบ อาชีพการ จักสาน ผลิตภัณฑ์ จากไม้ไผ่	2.1 การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ในงานทำ ผลิตภัณฑ์จากการจัก สานผลิตภัณฑ์จากไม้ ไผ่ 2.2 เพื่อได้แหล่งที่มา ของผลิตภัณฑ์จาก การจักสานผลิตภัณฑ์ จากไม้ไผ่ 2.3 เพื่อให้รู้วิธีการทำ แบบต่างๆ ได้อย่าง ถูกต้อง 2.4 เพื่อให้รู้รูปแบบ ใหม่และประยุกต์ ร่วมกับวัสดุอื่นๆ ได้	2.1 การเตรียมเอกสารประกอบ อาชีพในการทำผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่ 2.2 ประวัติการทำผลิตภัณฑ์จาก จักสานไม้ไผ่ในแหล่งชุมชน 2.3 การจัดการขั้นตอน กระบวนการทำผลิตภัณฑ์จากไม้ ไผ่ด้วยวิธีที่ถูกต้อง 2.4 การทำลวดลายและการ ประยุกต์รูปแบบใหม่ในงาน	2.1 วิทยากรปฏิบัติและนำเข้าสู่ เนื้อหาในการทำจริง 2.2 วิทยากรเล่าประวัติพร้อม การกระตุ้นให้เกิดความมั่นใจใน การทำผลิตภัณฑ์แบบจริงจัง 2.3 ลงมือสอนในรูปแบบที่ กำหนดไว้และเน้นจุดสำคัญ 2.4 ให้ผู้เรียนปฏิบัติจนเกิดทักษะ และสามารถใช้ร่วมกับวัสดุอื่น ๆ ได้อย่างกลมกลืน	30 นาที	30 ชม.
3.	การบริหาร จัดการใน การ ประกอบ อาชีพการ จักสาน ผลิตภัณฑ์ จากไม้ไผ่	3.1 สามารถบริหาร จัดการทำผลิตภัณฑ์ จากไม้ไผ่ได้อย่าง ถูกต้อง 3.2 สามารถจัดการ ตลาดใน - ถาดรองแก้ว - กระจาด - กระจุง - ตะแกรง 3.3 บอกแหล่งที่มา ของวัสดุได้ 3.4 สามารถกำหนด รูปแบบให้ เปลี่ยนแปลงหรือคง เดิมได้	3.1 สามารถบริหารการจัดการใน การทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ได้ อย่างถูกต้อง 3.2 สามารถจัดการบริหาร การตลาดของแหล่งจำหน่ายได้ และในการทำฐานข้อมูล 3.3 สำรองและศึกษาแหล่งวัสดุ จัดให้ผู้เรียน 3.4 การกำหนดการควบคุม คุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้คุณภาพ คงเดิม	3.1 วิทยากรอธิบายสาระความรู้ ให้แม่นยำในการปฏิบัติจริง 3.2 วิทยากรอธิบายแหล่ง จำหน่ายการตลาดฐานข้อมูล 3.3 วิทยากรบอกแหล่งจำหน่าย วัสดุ วัสดุดิบพร้อมอธิบาย 3.4 อธิบายในรูปแบบต่างๆ ของ ตัวผลิตภัณฑ์สามารถออกแบบ ขึ้นมาใหม่ได้	30 นาที	1 ชม.

4.	<p>โครงการประกอบอาชีพการจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่</p>	<p>1. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้ 2. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ 3. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 5. อธิบายลักษณะการเขียนโครงการที่ดีตามองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 6. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและ ถูกต้องได้ 7. ประเมินความเหมาะสมและ สอดคล้องของโครงการอาชีพได้</p>	<p>4.1 ความสำคัญของโครงการการประกอบอาชีพ 4.2 ประโยชน์ของโครงการการประกอบอาชีพ 4.3 องค์ประกอบของโครงการการประกอบอาชีพ 4.4 การเขียนโครงการการประกอบอาชีพ 4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการการประกอบอาชีพ</p>	<p>4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นเพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง 4.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ 4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ 4.5 จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง 4.6 กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป</p>	30 นาที	1 ชม.
----	--	---	---	--	---------	-------

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้การจักสานผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่
2. แหล่งเรียนรู้, อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวจินดาหรรษา เอื้อเพื่อพันธ์)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายศักดิ์สกุล นันทะสุข)
ครู คศ.1

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางสาวมาลัย เมืองทอง)
ผู้อำนวยการ ศน.อำเภอโพธิ์ประทับช้าง
ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอโพธิ์ประทับช้าง